

TÁJÉKOZTATÓ

a 2020. évben hatályos, mezőgazdasági termelést érintő időjárési és más természeti kockázatok kezelését szolgáló agrárkár-enyhítési rendszer főbb jellemzőiről

- **Jogsabályi háttér**

A [mezőgazdasági termelést érintő időjárési és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvény](#), továbbá a [kárenyhítési hozzájárulás megfizetésével, valamint a kárenyhítő juttatás igénybevételével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 27/2014. \(XI. 25.\) FM rendelet](#) teremti meg az **agrárkár-enyhítési rendszer** jogszabályi alapját.

- **Az agrárkár-enyhítési rendszer jellemzői**

Az **agrárkár-enyhítési rendszer**ben kezelt elemi károk köre: **téli fagy, tavaszi fagy, őszi fagy, aszály, mezőgazdasági árvíz, belvíz, felhőszakadás, vihar és a jégeső** okozta károk is kockázati tényezők. Az agrárkár-enyhítési rendszer kizárólag **a mezőgazdasági termelők megalapozott káraitra nyújt részbeni ellentételezést**, ezért az agrárkár-enyhítési rendszerben a mezőgazdasági termelő akkor jogosult kárenyhítő juttatásra (támogatásra), ha a növénykultúrában üzemi szinten mezőgazdasági kár következett be, tehát a **hozamcsökkenés** (a kipusztult növényállomány illetve termés csökkenés) meghaladta a **30%-ot**, továbbá a **hozamérték-csökkenés** (a károsodás miatti termelési érték csökkenés) a károsodott kultúrák vonatkozásában meghaladta a **15%-os** mértéket. A hozamcsökkenés megállapításához szolgáló referencia hozam kapcsán az elmúlt 5 év hozamait figyelembe véve – a legmagasabb és legalacsonyabb hozamot tartalmazó 2 év elhagyásával – képzett három éves átlaghozamot kell figyelembe venni. A saját termelési eredményeket kizárólag abban az esetben lehet megyei (vagy ennek hiányában országos) átlaghozam adatokkal helyettesíteni, amennyiben a mezőgazdasági termelő saját gazdaságában nem termesztette az adott növényt az adott termelési időszakban.

Az agrárkár-enyhítési rendszernek **kötelezően tagja** az a mezőgazdasági termelő, aki egységes kérelmet nyújt be a Magyar Államkincstárhoz (Kincstár), és az egységes kérelemben feltüntetett, használt termőföldterület nagysága eléri, vagy meghaladja

- **termő ültetvényeknél az 1 hektárt,**
- **szántóföldi zöldségtermelésnél az 5 hektárt,**
- **egyéb szántóföldi növény termesztése esetében a 10 hektárt,**
- **szántóföldi zöldség termelésénél + termő ültetvényénél az 5 hektárt, vagy**
- **együttesen (termő ültetvényénél + szántóföldi zöldségnél + egyéb szántóföldi művelésnél), a 10 hektárt.**

A fenti területméretnél **kisebb** földterületen gazdálkodó mezőgazdasági termelő **önkéntesen**, az egységes kérelemben megtett külön nyilatkozattal – 3 év folyamatos tagságot vállalva – csatlakozhat az agrárkár-enyhítési rendszerhez.

Az agrárkár-enyhítési rendszerben tag mezőgazdasági termelő **kárenyhítési hozzájárulást fizet és kárenyhítő juttatásra szerezhet jogosultságot**. A befizetett termelői kárenyhítési hozzájárulást az állam legalább ugyanakkora összeggel egészíti ki.

A tárgyévi kárenyhítési hozzájárulás fizetési kötelezettség összegének megállapítására az egységes kérelemre vonatkozó „szankciós benyújtási időszak” utolsó napján, tehát **az idei évben 2020. június 9. napján** aktuálisan bejelentett területadatok alapján kerül sor. Ezt követően nincs lehetőség a tárgyévi kárenyhítési hozzájárulás összegének módosítására, még az egységes kérelem módosítása, vagy részleges visszavonása esetén sem.

- Az éves kárenyhítési hozzájárulás mértéke:
  - ültetvénytüvelésre szolgáló terület esetén 3000 Ft/ha;
  - szántófüldi zöldség termesztésére szolgáló terület esetén 3000 Ft/ha;
  - egyéb szántófüldi növény termesztésére szolgáló terület esetén 1000 Ft/ha.

A **kárenyhítési hozzájárulás**-fizetési kötelezettségéről a Kincstár **július 31-éig** határozatban értesíti a mezőgazdasági termelőt, aki a **hozzájárulás összegét szeptember 15-ig beérkezőleg köteles maradéktalanul megfizetni**. Továbbra is fontos, hogy **ez a határidő nem a banki átutalási megbízás megadásának vagy az átutalásnak az időpontjára vonatkozik, hanem a megfizetett összeg Kincstárhoz történő beérkezésére**. Az átutalást ezért célszerű legkésőbb a határidőt megelőző munkanapon elindítani. A **kárenyhítési hozzájárulás** befizetésének elmaradása vagy a határidőn túli befizetés a kárenyhítő juttatás igénybevételére vonatkozó jogosultság elvesztését eredményezi, függetlenül attól, hogy a mezőgazdasági termelő használatában levő termőfüldön található növénykultúra igazoltan károsodott-e, vagy sem!

Az adott kárenyhítési évben bekövetkezett **mezőgazdasági káresemények bejelentésére 15 nap** áll a mezőgazdasági termelő rendelkezésére. Ha a mezőgazdasági káresemény tárgyév április 1-je után következik be és a kárbejelentésre nyitva álló 15 napos határidő az egységes kérelem szankciómentes benyújtására nyitva álló időszakban telik le, akkor – a 15 napos határidőtől eltérően – a kárbejelentés az egységes kérelem szankciómentes benyújtására előírt határidő utolsó napjáig tehető meg. Ezen határidő elmulasztása esetén, illetve a kárbejelentésre az agrárkár-megállapító szerv által hozott pozitív döntés hiányában a kárenyhítő juttatás iránti kérelem elutasításra kerül. A kárbejelentést a Kincstár által erre a célra rendelkezésre bocsátott elektronikus felületen lehet megtenni, amelyet a károsodással érintett terület szerint illetékes, megyei kormányhivatal földművelésügyi igazgatási hatáskörben eljáró megyeszékhely szerinti járási hivatala (agrárkár-megállapító szerv) bírál el.

A **kárenyhítő juttatás iránti igényét** a mezőgazdasági termelő **tárgyév november 30-ig** nyújthatja be a Kincstár által erre a célra rendelkezésre bocsátott elektronikus felületen. A kérelemben feltüntetett adatok megalapozottságát az **agrárkár-megállapító szerv** bírálja el.

Fontos, hogy az egyébként járó kárenyhítő juttatás teljes összegére azon mezőgazdasági termelő lesz jogosult, aki az **üzemi szintű referencia hozamértéknek legalább felére és az adott növénykultúrára jellemző** mezőgazdasági káreseményre kiterjedő mezőgazdasági biztosítási szerződéssel rendelkezik. Ezt a mezőgazdasági kockázatkezelési rendszer II. pillére szerinti, díjtámogatott mezőgazdasági biztosítással is és egyéb piaci biztosítással is teljesítheti a mezőgazdasági termelő. Ennek hiányában az uniós szabályok alapján az egyébként járó kárenyhítő juttatás felére jogosult a mezőgazdasági termelő.

- **Kifizetés**

A Kincstár a tárgyévet követő év március 31-éig határozatban értesíti a mezőgazdasági termelőt a kárenyhítő juttatás iránti igénye alapján megállapított kárenyhítő juttatás mértékéről és teljesíti a kifizetéseket.

Újdonságok a 2020. kárenyhítési évtől

Amennyiben a mezőgazdasági termelő *a szőlőültetvényekben végzett zöldszüretre igényelhető támogatásról* szóló 22/2019. (V. 31.) AM rendelet 1. § b) pontja szerinti intézkedésbe vont zöldszürettel érintett és

a) a 2019. évben nem igényelt kárenyhítő juttatást minőségi borszőlő ültetvény (ULT19) és/vagy egyéb borszőlő ültetvény (ULT20) növénykultúrákra, abban az esetben ULT19 és ULT20 hasznosítási kódú növénykultúrák tekintetében a 2019. évre vonatkozóan zöldszürettel érintett terület termésmennyiségét (a 2019. évi hozamot) a Nemzeti Agrárkutatási és Innovációs Központ által meghatározott 2019. évi országos átlaghozam alapján a Kincstár állapítja meg,

b) a 2019. évben igényelt kárenyhítő juttatást ULT19 és/vagy ULT20 növénykultúrákra vonatkozóan, abban az esetben ULT19 és ULT20 hasznosítási kód tekintetében a 2019. évre vonatkozóan zöldszürettel érintett területre a kárenyhítő juttatás iránti kérelmemben már kiszámított 2019. évi hozamot kell figyelembe venni.